

Утвърдил:

инж. Христина Панчева

Директор на ПГИ „Робер Шуман”

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА

РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И

ПРИБЩАВАНЕ НА ДЕЦА

И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ

ГРУПИ

Програмата е приета на Педагогически съвет – Заповед № 14/ 10 /15.09.2023г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици от ПГИ „Робер Шуман“ и урежда взаимоотношенията между институциите във връзка с предоставянето на приобщаващо образование, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на децата с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане“, пълноценно и активно участие във училищния живот.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Европейска социална харта /ревизирана/;
- Европейска конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;
- Международен пакт за граждански и политически права;
- Международен пакт за икономически, социални и културни права;
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Определението, което се дава на „уязвима група“ в нормативните актове е: Лица и групи от хора, които търпят ограничения по отношение на участието им в социалния живот и ползването на социални права. Те не успяват да получат

достъп или да се възползват от възможностите, които предлагат

обществото и икономиката и стават жертва или попадат в ситуация на риск от маргинализиране и социално изключване. Причините за това са различни и разнообразни:

- живот в крайна бедност;
- ниски доходи и материални лишения;
- влошени финансови условия;
- социални и психологически фактори;
- недостъпна среда;
- здравни и възрастови проблеми;
- липса или недостатъчни социални умения и образование;
- отношение към тях, основано на предразсъдъци;
- липса, ограничен достъп или неадекватни услуги.

Според ЗПУО има четири различни групи:

- Деца в риск;
- Деца със СОП;
- Деца с таланти;
- Деца с хронични заболявания.

II. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

Учениците, обучаващи се в ПГИ „Робер Шуман“ оформят пъстра картина от различни етноси, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, различен социален и здравен статус. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите. За преодоляване на възможните елементи на различие и възпитаване толерантност към другите.

Основните приоритети на цялата училищна общност са в посока

изграждане на образователна среда за:

- Разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие, както и успешна социализация и реализация;
- По-високо качество и по-добър достъп до образование;
- Ранна превенция на обучителни затруднения;
- Включващо обучение на ученици със специални образователни потребности;
- Включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- Изграждане и развитие на уменията за общуване с представители на различни култури;
- Съзнателно изграждане на толерантност към различието.

Уязвими групи в ПГИ „Робер Шуман“ са ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца сираци и полусираци, деца от различни етнически групи и пр. с други идентифицирани нужди.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на ученици със специални образователни потребности и ученици с физически и ментални увреждания.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за учениците със специални образователни потребности и ученици с физически и ментални увреждания.

3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование.

4. Гарантиране на възможността за подкрепа на всеки ученик за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности.

5. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.

6. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация.

7. Изграждане на позитивен психологически климат в училището.

IV. ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

Определят се следните целеви групи с оглед тяхното по-пълно приобщаване към учебния процес и повишаване на мотивацията им за учене:

1. Деца със специални образователни потребности
2. Деца и ученици, застрашени или жертва на тормоз и/или насилие
3. Деца, от различни етнически групи
4. Деца в риск – неравностойна социална среда
5. Деца с хронични заболявания
6. Деца-сираци и полусираци
7. Деца с изявени дарби
8. Деца с други идентифицирани нужди.

V. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в ПГИ „Робер Шуман“ за координатор е определен училищен психолог, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование.

Общата подкрепа* за личностно развитие в училището е насочена към разгръщане потенциала на всеки ученик.

** Общата подкрепа е обща, защото се отнася за всички ученици и няма никаква допълнителна документация по нея. Съгласно сега действащата Наредба за ДОС Приобщаващо образование мерките по обща подкрепа за конкретен ученик се обсъждат на екипна среща, която се инициира от класен ръководител, училищен психолог, педагогически съветник, родител или друг специалист в училището. Екипа е създаден за случая (ad hoc) като не е нужно директора да отдава заповед или да се формализира по някакъв начин. Екипът включва класен ръководител, училищен психолог, педагогически съветник и други учители според необходимостта. Обсъждат се какво искат за детето (конкретна цел), как мислят, че може да се постигне и какво да се направи (конкретни мерки). Мерките по обща подкрепа се регистрират в електронния дневник на класа - „ученическа подкрепа „. След три месеца се прави преглед на постигнатото. Не се прави доклад. При необходимост се предлага детето да премине на допълнителна подкрепа.*

Общата подкрепа гарантира участие и изява на всички ученици и включва:

1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти при:

- ✓ Преглед и обсъждане на информацията за обучението и развитието на всеки ученик;
- ✓ Изготвяне на план за действие за обща подкрепа за отделни ученици;
- ✓ Обмяна на информация и на добри практики;
- ✓ Предоставяне на информация на родителите за развитието на ученика.

2. Кариерно ориентиране на учениците;

3. Занимания по интереси, които включват:

- ✓ Дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения в областта на науките, технологиите, изкуствата,

- ✓ спорта, глобалното, гражданското и здравно образование, както и за придобиване умения за лидерство;
 - ✓ Образователни, творчески, възпитателни, спортни спортно-туристически дейности и участие в проекти, програми, форуми и в други изяви на общинско, областно, национално и международно равнище.
4. Грижа за здравето въз основа на информация от родителя/настойника;
 5. Осигуряване на общезитие;
 6. Поощряване с морални и материални награди;
 7. Дейности по превенция на тормоза и насилието и преодоляване на проблемното поведение:
 - Предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на тормоза и насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците;
 - Групова работа с ученици; кризисна интервенция;
 - Работа със средата, в която е ученикът – семейството, връстниците.
 8. Превенция на обучителните затруднения.

Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик от гимназията.

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование.

Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите, са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;
- деца в риск;

- ученици с изявени дарби.

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на слуха;
- зрителна рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, училището уведомява отдел „Закрила на детето“ към ДСП по местоживееене на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага, помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При наличие на три и повече деца/ученици в паралелка се осигурява помощник-учител за подпомагане работата на учителите. Задълженията на помощник-учителите са разписани в Наредба за приобщаващото образование.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

VI. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ ЦЕЛИТЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Деца със СОП:

- ранно диагностициране, консултиране на родителите и насочване на учениците към ресурсно подпомагане;
- формиране на училищен екип за подпомагане, в който трябва да участват класен ръководител, педагогически съветник/ психолог, ресурсен учител и заместник-директор по учебната дейност;
- разработване на индивидуални учебни програми, отговарящи на степента на затруднения, които учениците със СОП срещат в обучението;
- проследяване на индивидуалното развитие и предприемане на последващи мерки;
- приобщаване на ученика към класа;
- провеждане на консултации с психолог/ педагогически съветник, ресурсен учител.

2. Деца, чиито майчин език не е българският:

- допълнителни консултации по български език;
- допълнителни консултации по учебни дисциплини, по които ученикът среща затруднения при възприемането на учебното съдържание заради езиковата бариера;
- активно включване на детето в общи дейности на класа и в извънучилищни дейности;
- включване на родителите в обучителния процес;
- оказване на психо емоционална подкрепа на ученика от психолог/ педагогически съветник.

3. Деца в риск – неравностойна социална среда:

- изясняване на обстоятелствата, свързани с начина на живот на ученика – чрез подаден сигнал, разговор с учител и/или педагогически съветник/ психолог;
- проследяване на успеваемостта на ученика и провеждане на допълнителни консултации при нужда;

- съвместна работа на педагогическия съветник/ психолога, класния ръководител и родителите/настойниците на детето;
- при необходимост да се работи съвместно със социалните служби, УКППМН и/или МКППМН и други институции, имащи отношение към работата с деца в риск;

4. Деца с хронични заболявания:

- изготвяне на индивидуални учебни програми, ако заболяването предполага това;
- съобразяване с изискванията на заболяването и наложените от него ограничения при усвояването на учебното съдържание;
- освобождаване от часове по физическо възпитание и спорт, ако заболяването не предполага упражняването на активна физическа дейност;
- включване в занимания по интереси, отговарящи на специфичните потребности на детето
- оказване на психоемоционална подкрепа на ученика от психолог/ педагогически съветник.

5. Деца с изявени таланти:

- включване в извънкласни и извънучилищни дейности, които отговарят на техните интереси и желания и подпомагат развитието на таланта им;
- съвместна работа с други институции - училищата по изкуствата и творческите съюзи на художници, музиканти, артисти, на музеи, галерии и културни институции, спортни академии и др., за включване на учениците с таланти в проекти и общи дейности.

VII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от	постоянен	Педагогически специалисти,	

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА „РОБЕР ШУМАН”

7200 Разград , ул. „Камчия” № 1, тел.: 084/ 66 12 45, GSM: 0878684346 e-mail: info-1702601@edu.mon.bg, www.pgi-rz.com

обща подкрепа		Училищен психолог, педагогически съветник	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	Класни ръководител, учители	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 01.10.	Директор	
Награждаване на ученици	м.12.2022г. м.05.2023г.	директор, заместник- директори, преподаватели	при и по определен повод за поощрение
Дейности, свързани с четивна грамотност	01.11.2023 г., 03.04.2024 г.	учители по БЕЛ	да се направи по повод Деня на книгата
Кариерно ориентиране и консултиране в 11-ти и 12 -ти класове.	постоянен	Кариерен консултант, Класен ръководител, Училищен психолог, педагогически съветник	
Психологическа подкрепа, психосоциална рехабилитация и консултации	постоянен	психолог	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	директор, зам. директори, учители, психолог, педагогически съветник	

Стимулиране участието на деца с изявени дарби в състезания и олимпиади	целогодишно	Учители по различни учебни предмети и председатели на МО	
Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в състезания и олимпиади	целогодишно	учители	
Съвместни дейности с МКБППМН	целогодишно, по график	УКБППМН, директор, районна администрация	

VIII.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор, училището и родителската общност. Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Мисия:

Превръщане на училището в модел за толерантност и в решаващ фактор за мултикултурно възпитание на младите хора като бъдещи граждани на Република България и граждани на Обединена Европа.